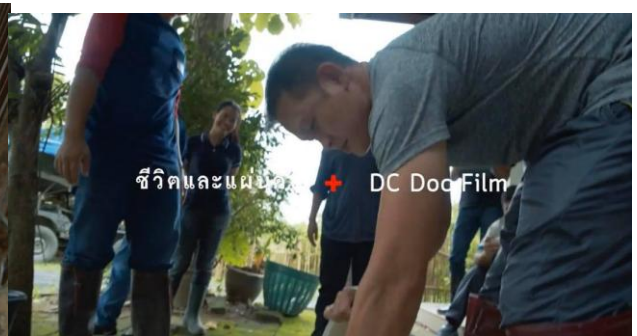

รายการสารคดี ชีวิตและแผ่นดิน

องค์ความรู้ หมูหลุมอินทรีย์ รายได้ดี เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ว่าที่ ร.ต.สมบุญ ระดม จากศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมเกษตรล้านนา มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ หมูหลุมอินทรีย์ รายได้ดี เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม “ก่อนที่จะเลี้ยงหมูหลุมเราจะต้องทำหัวใจสำคัญของการเลี้ยงหมูหลุมก่อน นั่นคือการผลิตน้ำหมักจุลินทรีย์ 3 ประเภท 7 ชนิด การผลิตเชื้อราขาว เพื่อใช้ในการดูแลสภาพแวดล้อม คอกสัตว์ ลดกลิ่นเหม็น และเพื่อหมักอาหารให้หมูกิน การจะเลี้ยงหมูหลุมไม่ใช่การขุดหลุมแล้วเอาหมูมาปล่อย แล้วเลี้ยงด้วยอาหารเม็ด อาหารสำเร็จรูป อันนั้นไม่ใช่หมูหลุม นั่นแค่เราเลี้ยงหมูในหลุมเฉย ๆ”

หัวใจสำคัญในการเลี้ยงหมูหลุม

- ก่อนที่จะเลี้ยงหมูหลุม ต้องผลิตน้ำหมักจุลินทรีย์ 3 ประเภท 7 ชนิดเพื่อดูแลสภาพแวดล้อม
- การหมักอาหารให้หมูกิน ด้วยการหมักต้นกล้วย เตรียมวัตถุดิบแล้วเอามาหมักรวมกัน กลายเป็นอาหาร 5 หมู

วิธีการหมักอาหารของหมูหลุม

- ใช้ต้นกล้วย 50 กิโลกรัม ข้าวโพด 13 กิโลกรัม แกลบกลาง 30 กิโลกรัม ปลาป่น 1.5 กิโลกรัม ชีวหัวแห้ง (ชีวหัวที่เลี้ยงแบบพื้นบ้าน) 8 กิโลกรัม ดินแดง(หน้าดินแดงบนภูเขา) 8 กิโลกรัม เศษหอยเศษเปลือกไข่ 1.5 กิโลกรัม ผสมคลุกเคล้าของแห้งก่อน แล้วเอาต้นกล้วยที่หมักได้อายุ 8-10 วัน มาผสมกัน เสร็จแล้วรดด้วยน้ำหมักจุลินทรีย์ 3 ประเภท 7 ชนิด แล้วนำน้ำตาลทรายแดงอย่างละ 2 ช้อน ผสมกับน้ำ 10 ลิตร รดไปบนอาหารที่ผสมเสร็จเรียบร้อยแล้ว สามารถเลี้ยงสัตว์ได้ไม่เกิน 7 วัน ต้องให้สัตว์กินให้หมดก่อนอาหารจะเสีย

วิธีการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ในการทำปุ๋ยอินทรีย์จากหมูหลุม

- นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรใส่ลงไป 45 เซนติเมตร ปรงด้วยดินแดง 2 กระสอบ แล้วปรงด้วยชีวหัวอีก 2 กระสอบ ปรงด้วยเศษถ่านก้นบ่อ 1 กระสอบ ปรงด้วย IMO2 1 กระสอบ เกลือทะเลครึ่ง กิโลกรัม แล้วรดด้วยน้ำหมักจุลินทรีย์และเชื้อราขาว อย่างละ 2 ช้อนแกงต่อน้ำ 10 ลิตร รดไป 1 รอบ แล้วทำอีกชั้นหนึ่งเป็นชั้นที่ 2 เอาแกลบใส่ 1 ฝ่ามือ สามารถปล่อยหมูกินได้ทันที 5-7 ตัว

ปุ๋ยชีวภาพผลผลิตที่ได้สร้างรายได้จากหมูหลุม

- หมูของเราจะเลี้ยงที่อยู่ 5 เดือน ทุกเดือนมีการตักปุ๋ยออกทุกเดือน 4 เดือนตักชั้นแรกออก 5 เดือนสุดท้ายขายหมูไปเรียบร้อยตักได้ 4 ตันทั้งชั้นล่างและชั้นบน 4 ครั้ง ครั้งละๆ 2 ตัน ก็เป็น 8 ตัน รวมครั้งสุดท้าย 4 ตัน รวมเป็น 12 ตันต่อคอกต่อรุ่น 5 เดือน
- ทุกเดือนก็จะมีปุ๋ยทั้งหมด 12 ตันเพราะเลี้ยง 5 คอก อายุของหมูห่างกัน 1 เดือน ไม่มีกลิ่นเพราะคอกจะราดด้วยน้ำหมักจุลินทรีย์ เพื่อทำลายกลิ่น 3 วัน 5 วัน 7 วัน ก็คือ 1 เดือนราดประมาณ 6 ครั้ง ถ้าเลี้ยงแล้วมีกลิ่นไม่ใช่หมูหลุม แล้วก็ไม่ใช่จุลินทรีย์ของกลุ่มเราด้วย

ลดต้นทุนการผลิต ด้วยการ ลดพื้นที่ ลดปริมาณ การดูแลลดลง การหาวัตถุดิบในการทำอาหารก็

ลดลง

- เมื่อก่อนเลี้ยงหมู 2x4 เมตร เลี้ยงหมู 5-7 ตัว 1 เดือนจะได้ปุ๋ย 2 ตัน แต่มีเกษตรกรบางรายว่ามันกว้างเกินไปก็ลดเหลือ 2x2 เมตร ก็ได้ปุ๋ย 1 ตันต่อคอกต่อเดือน มี 5 คอก คือ 5 ตัน ลดปริมาณลง การดูแลก็ลดลง การหาวัตถุดิบในการทำอาหารก็ลดลง จุลินทรีย์ของเราก็ไม่ได้มาจากไหนเลย คือรอบตัวเรา รอบครัวเรือน ไม่ว่าจะป็นน้ำขาวข้าว ผลไม้ ต้นกล้วย เราเน้นที่มีอยู่รอบบ้านเกษตรกร เพื่อประยุกต์สู่การเป็นเศรษฐกิจพอเพียงที่แท้จริง